

ระบำอาเซียนสัมพันธ์ : การประยุกต์และการออกแบบศิลปะการแสดงเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรม

ASEAN Relationship Dance : Applying and Designing Performing Arts for Building a Cultural Relationship

อุรารมย์ จันทมาลา¹

Ourarom Chantamala¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและสร้างสรรค์ระบำอาเซียนสัมพันธ์ โดยการศึกษาจากเอกสารและภาคสนาม ข้อมูลการวิจัยรวบรวมจากการสังเกต สัมภาษณ์ผู้รู้จำนวน 6 คน ผู้ปฏิบัติจำนวน 15 คน บุคคลทั่วไปจำนวน 30 คน และนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

การนำเอาศิลปะการแสดงของแต่ละชาติในกลุ่มประเทศอาเซียนมารวมเป็นการแสดงเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรมด้วยการออกแบบและประยุกต์ศิลปะการแสดงที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาเซียนโดยการกำหนดแนวคิด ออกแบบการแสดง ประดิษฐ์ท่ารำ ดนตรีและเพลงร้อง การออกแบบเครื่องแต่งกาย กระบวนการประกอบสร้างระบำอาเซียนสัมพันธ์เน้นเอกลักษณ์ของการแสดงแต่ละชาติในกลุ่มอาเซียน

สรุป ระบำอาเซียนสัมพันธ์เป็นระบำที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยรวบรวมศิลปะการแสดงของประชาคมอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ อยู่ในชุดการแสดงและเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชาติ ปรากฏในลีลาท่ารำ ดนตรี และเครื่องแต่งกาย

คำสำคัญ : อาเซียนสัมพันธ์, ศิลปะการแสดง, ระบำ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Assistant professor Faculty of Fine and Applied Arts. Mahasarakham University

Abstract

Cultural expressions of diverse ethnic groups, such as those found in the ASEAN community, are presented to the outside world through various rituals that reflect the collective identity of their socio-economic development. These rituals represent the community and enhance, strengthen and harmonize their unity. Combining the art of each country into a set of performances not only demonstrates the performing arts of each country, but it also serves as the application and design of performing arts that can be used for building a cultural relationship.

This qualitative research was conducted through a literary study and a field study using the methods of surveying, observing, and interviewing. Instruments used for collecting data were a survey form, an observation form, and an interview form. The data were derived from 6 key informants, 15 casual informants. and 30 general informants. Research results were presented by means of descriptive analysis.

The research results have revealed that an ASEAN Relationship Dance “Applying and Designing Arts for Building a Cultural Relationship” is the creation of a drama, with its own cultural identity, by using the methods of conceptual setting, performing design, dancing-movement design, musical accompaniment and song arrangement, costume design, and creative process. The ASEAN Relationship Dance focuses on the performing identity of each country in the ASEAN community.

In conclusion, the ASEAN Relationship Dance is a dance created by combining 10 performing arts from the 10 counties in the ASEAN community into a set of performing arts that focuses on the identity of each country. It is reflected through dancing movement, music , and costume.

Keywords : Asean Relationship, Performing, Dance

บทนำ

นาฏศิลป์ คือศิลปะที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น โดยดัดแปลงจากธรรมชาติให้ประณีตงดงาม เพื่อสนองความต้องการทางอารมณ์ การลอกเลียนแบบ การถ่ายทอดความหมายต่าง ๆ ที่เกิดจากจินตนาการ เพื่อให้เป็นที่นิยมยินดี ชัดเจนความคิดและจิตใจให้ผ่องใส ซึ่งแสดงคุณค่าแห่งความงามออกมาในรูปแบบต่าง ๆ และยังเป็นแหล่งรวมศิลปะการแสดงไว้ด้วยกันหลายแขนง อันได้แก่ จิตรกรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม (มนัสวี ศรีราชเลา. 2556 : 44) และเมื่อนาฏศิลป์เป็นศาสตร์ที่สร้างขึ้น

เพื่อตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ของมนุษย์ ดังนั้นคุณค่าขั้นพื้นฐานของนาฏศิลป์จึงเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ได้ปลดปล่อยอารมณ์ ความรู้สึก สะท้อนใจออกมา ทั้งนี้เมื่อนำเครื่องดนตรีนาฏศิลป์มาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เช่น เพลงระบำ นาฏกรรมต่าง ๆ และยังสามารถพัฒนาไปสู่การแสดงเพื่อความบันเทิง สามารถจัดเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติได้ด้วย ดังนั้นคุณค่าของนาฏศิลป์จึงมิได้กำหนดที่การตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ของมนุษย์เท่านั้น แต่ยังมีนัยแอบแฝงอยู่มากมายอาทิ เป็นเครื่องมือในการสร้าง

ความสามัคคีภายในกลุ่มชน ตลอดจนเป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาในฐานะที่เป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ อันแสดงถึงภูมิปัญญาของมนุษย์ที่สั่งสมมานาน (สุดใจ ทศพร. 2554 : 9)

นาฏศิลป์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สุนทรีย์ภาพ เกิดจากการประดิษฐ์ลีลาท่ารำไว้จัดบรรจง ผสมผสาน สอดคล้อง สัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ อาทิ ดนตรี เครื่องแต่งกายได้อย่างกลมกลืน การสร้างสรรค์นาฏศิลป์เกิดจากแนวคิดต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ พิธีกรรม ความเชื่อ ประเพณี การประกอบอาชีพ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ จากธรรมชาติ การสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์สามารถบูรณาการได้หลายวิธี อาทิ การผสมผสานกับการแสดงท้องถิ่น การสร้างสรรค์ตามขนบของนาฏศิลป์ หรือ การนำอัตลักษณ์ของชุมชนมานำเสนอในรูปแบบใหม่ เป็นต้น ซึ่งนาฏกรรมสร้างสรรค์เหล่านี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมที่สามารถเชื่อมโยงส่งผ่านถึงกันได้เป็นอย่างดี อีกทั้งสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นทางการแสดงการฟ้อนรำที่จะสร้างสรรค์ความพึงพอใจ ความเพลิดเพลินอารมณ์ ทั้งนี้อาจเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างสรรค์ในตาอย่างธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี หรือ สิ่งรอบข้างอื่น ๆ และอาจเป็นชุดการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ให้อยู่นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ของธรรมชาติแต่ต้องไม่ขัดกับความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในโลกมนุษย์อดีตที่ผ่านมา (ธีรวัฒน์ ช่างสาน. 2538 : 1)

ในปี พ.ศ. 2558 (31 ธ.ค. 58) ประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ผนวกรวมกันภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน สังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา เป็นเสาหลักในความสำเร็จของอาเซียน ซึ่งประเทศไทยได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในประชาคมด้วย และเงื่อนไขของความเป็นประเทศอาเซียน ได้ส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์ของผู้คนทั้งในระดับการศึกษา สังคมระดับประเทศ การปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวได้ใช้ศิลปะการแสดงในมิติต่าง ๆ ซึ่งศิลปะการแสดงของแต่ละชาติมีความหลากหลายและมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น เฉพาะของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์

นอกจากนี้การแสดงพื้นบ้านในอาเซียน เป็นการแสดงออกทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ผู้คนในอาเซียนต่างสร้างและแสดงออกผ่านทางพิธีกรรมและหน้าที่ทางสังคมในพรมแดนชาติพันธุ์ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์จากการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอาเซียนในปัจจุบัน จึงทำให้รูปแบบการแสดงต่างปรับเปลี่ยน และปรับตัวให้เข้ากับหน้าที่และความหมายทางสังคมในแบบที่ต่างไปจากเดิม จะเห็นได้จากการแสดงเพื่อโฆษณาการท่องเที่ยว มาตรฐานเพื่อการสอน และการแข่งขันเกี่ยวกับการแสดง และการเปลี่ยนสุนทรีย์ภาพ ให้เข้ากับสังคมร่วมสมัย กลุ่มชาติพันธุ์

บางกลุ่มสร้างการแสดงของตนผ่านการรื้อฟื้นอดีตและประวัติศาสตร์ เพื่อแสวงหาอัตลักษณ์ที่เคยมีมายาวนาน แต่ปัจจุบันการแสดงพื้นบ้านเป็นแนวโน้มใหม่ ดังนั้นศิลปินพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงถูกสัมภาษณ์บ่อยขึ้น ทำให้ความจริงและข้อมูลที่แตกต่างกันในแต่ละครั้ง การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ยังส่งผลต่อการสูญหายไปของการแสดงพื้นบ้านหลายชนิด แต่ศิลปินบางคนพยายามสอนเด็กรุ่นใหม่ให้รักษาอัตลักษณ์ของตนเอง แม้ว่าการแสดงพื้นบ้านจะสะท้อนวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น แต่ก็มิมีลักษณะร่วมที่คล้ายกันบางอย่างในการรวมตัวกันทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการเผยแพร่ของศาสนา การค้า สงคราม การอพยพ และการสื่อสารสมัยใหม่ในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ การอนุรักษ์ที่เหมาะสมและความหลากหลายของการแสดงพื้นบ้าน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะ คือ สิ่งสำคัญสำหรับการส่งเสริมให้เกิดเอกภาพในความหลากหลายของชาวอาเซียน (สุรพล วิรุฬห์รักษ์. 2558 : 23)

ดังนั้นในฐานะที่ภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาค้นคว้าทั้งในส่วนของวัฒนธรรม สังคมและศิลปะการแสดง จึงเล็งเห็นความจำเป็นที่ต้องศึกษาศิลปะการแสดงประเทศ

ต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน แล้วนำมาออกแบบเป็นศิลปะการแสดง ระบายอาเซียนสัมพันธ์เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกับประเทศในกลุ่มอาเซียน และยังเป็นการใช้ศิลปะการแสดงในการสร้างความสมานฉันท์ และความเข้าใจอันดีของกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียนอีกด้วย

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงวัฒนธรรมระบำอาเซียนสัมพันธ์ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในด้านความเป็นมาและองค์ประกอบทางการแสดง อาทิ รูปแบบการแสดง สีลาการแสดง ดนตรีและบทเพลง เครื่องแต่งกาย

2. เพื่อสร้างสรรค์ระบำอาเซียนสัมพันธ์ ที่มีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาเซียน โดยการกำหนดแนวคิด ออกแบบการแสดง ประดิษฐ์ท่ารำ บรรจุดนตรีและเพลงร้อง ตลอดจนออกแบบเครื่องแต่งกาย

คำถามหลักของการวิจัย

1. รูปแบบ และองค์ประกอบระบำอาเซียนสัมพันธ์ ตลอดจนสีลาการแสดง ดนตรี บทเพลง เครื่องแต่งกาย เป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแนวคิดทฤษฎีทางศิลปะการแสดงและองค์ประกอบศิลป์ของ เดนิส เปเยส ในการประดิษฐ์ท่ารำ ดนตรี บทร้อง และการออกแบบเครื่องแต่งกาย

วิธีการศึกษา

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการศึกษา 4 วิธี ประเภทแรกคือ ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องศิลปวัฒนธรรม

อาเซียน ประเภทที่สอง ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการแสดงและเครื่องแต่งกาย จำนวน 20 คนประเภทที่สามใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยการเข้าร่วมสังเกตการณ์แสดง จากการเข้าร่วมโครงการเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และมหกรรมศิลปะดนตรีและการแสดง ครั้งที่ 6 ณ หอดนตรีและการแสดงอโศกมนตรี (โรงละครใหญ่) ประการสุดท้ายเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากผู้รู้จำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์นพรัตน์ หวังในธรรม อาจารย์นริชล สวนสำราญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร อัดไพบูลย์เพื่อให้ได้ข้อมูลและตรวจสอบเนื้อหาด้วยวิธีการวิเคราะห์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาระบำอาเซียนสัมพันธ์ : การประยุกต์และการออกแบบศิลปะการแสดงเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรม ได้แก่

1. รูปแบบการแสดง

เป็นการแสดงที่นำเอาศิลปะการแสดง ที่เป็นจุดเด่นของแต่ละประเทศอาเซียน ได้แก่ ไทย ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และบรูไน มารวมเป็นการแสดง เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรม

2. ดนตรีและบทร้อง

ดนตรีที่ใช้ในการแสดงระบำอาเซียนสัมพันธ์ ได้นำทำนองของแต่ละประเทศมา ร้อยเรียงให้มีความสอดคล้องซึ่งมีทั้งประเทศไทย ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และบรูไน ให้แนวดนตรีมีทำนองช้า-ปานกลาง ส่วนเพลงเร็วใช้ทำนองเพลงอาเซียนร่วมใจ เรียบเรียงทำนองโดย ประภาส ชลศรานนท์ การแสดงชุดระบำอาเซียนสัมพันธ์ จึงเป็นการแสดงที่มีความหมายถึงความร่วมมือและสานสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ โดยมุ่งหวังให้เป็นการแสดงที่มีความอ่อนช้อย สวยงามตาม

ลักษณะของแต่ละประเทศโดยท่วงทำนองดนตรีสื่อ
ความสามัคคีและรวมเป็นหนึ่งเดียว ของ
อาเซียน

เพลงอาเซียนร่วมใจ

เนื้อร้อง/ทำนอง ประภาส ชลศรานนท์

ดนตรี คุณพระช่วยออร์เคสตรา

ขับร้อง ปาน ธนพร แวกประยูร /

บี พีระพัฒน์ เถรว่อง

* อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

มาเลเซีย พม่า กัมพูชา ลาว ไทย

สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไน ฟิลิปปินส์ ...

อินโดนีเซีย

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

(ญ.) รอบบ้านเราอยู่ติดกัน ขอบรั้วชนกัน

เป็นบ้านพี่เมืองน้อง

ตะวันออกเฉียงใต้เรืองรอง แผ่นดินสีทอง

สาตสองบ้านเรา

รอบบ้านเราอยู่ติดกัน สุขทุกข์ร่วมกัน

แบ่งปันบรรเทา

ฝนรั้ว ฝนแล้งก็แบ่งเบา บ้านเธอบ้านเขา

เรามาช่วยเหลือกัน

(ซ้ำ *)

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

(ข.) ข้าวปลาและอาหาร ตั้งร้านเรียงกัน

ผูกพันแลกเปลี่ยน

วัฒนธรรมเราหมุนเวียน ปรับเปลี่ยนเชื่อมโยง

เสริมส่งแข็งแรง

(พร้อมกัน) มาจับมือกันสร้างรั้ว เพราะลม

เศรษฐกิจนั้นมันพัดแรง

รั้วนี้จะแข็งแรงแกร่ง มันอยู่ที่เรา

ผองชาวอาเซียนร่วมใจ

(ญ.) รอบบ้านเราอยู่ติดกัน ขอบรั้วชนกัน

เป็นบ้านพี่เมืองน้อง

ตะวันออกเฉียงใต้เรืองรอง แผ่นดินสีทอง

สาตสองบ้านเรา

(ข.) เพราะบ้านเราอยู่ติดกัน สุขทุกข์ร่วมกัน

แบ่งปันบรรเทา

ฝนรั้ว ฝนแล้งก็แบ่งเบา บ้านเธอบ้านเขา

เรามาช่วยเหลือกัน

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ

(ข.) ข้าวปลาและอาหาร ตั้งร้านเรียงกัน

ผูกพันแลกเปลี่ยน

วัฒนธรรมเราหมุนเวียน ปรับเปลี่ยนเชื่อมโยง

เสริมส่งแข็งแรง

(พร้อมกัน) มาจับมือกันสร้างรั้ว เพราะลม

เศรษฐกิจนั้นมันพัดแรง

รั้วนี้จะแข็งแรงแกร่ง มันอยู่ที่เรา

ผองชาวอาเซียนร่วมใจ

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ)

มาเลเซีย พม่า

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ)

กัมพูชา ลาว ไทย

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ)

สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไน

(อาเซียนร่วมใจ อาเซียนเรามาช่วยใจ)

ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ... อาเซียน

3. ผู้แสดง

ผู้แสดงชุดนี้เป็นระบำหมู่ใช้ผู้แสดงชายหญิง
ทั้งนี้สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ จาก
เครื่องแต่งกายและกระบวนการทำรำ

4. การแต่งกาย

เครื่องแต่งกายมาจากชุดประจำชาติของ
แต่ละชาติ ให้มีสีสันของเครื่องแต่งกาย เครื่อง
ประดับ กลมกลืน และสวยงามเหมาะสมกับการ
แสดง

ภาพประกอบ 1 เครื่องแต่งกายระบำอาเซียน
สัมพันธ์

ที่มา : อูรารมย์ จันทมาลา

5. การประดิษฐ์ท่ารำ

ใช้ท่ารำตามลักษณะและอัตลักษณ์ของแต่ละชาติ โดยนำเอาลักษณะสำคัญ ๆ ของการแสดงมาเป็นท่ารำที่บ่งบอกถึงชาตินั้น ๆ เช่น ประเทศกลุ่มมุสลิม (บรูไน, มาเลเซีย, อินโดนีเซีย) มีการใช้ท่าทางรวดเร็ว สนุกสนาน ประเทศกลุ่มแม่โขง (ไทย, กัมพูชา, พม่า, ลาว, เวียดนาม) มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเองที่เด่นชัด เช่น ไทยมีความอ่อนช้อย, กัมพูชามีความเคลื่อนไหวร่างกายแบบเชื่อมโยงเข้าเป็นการใช้ร่างกายตามจังหวะดนตรี, พม่าจะใช้การเคลื่อนไหวร่างกายและการใช้มือแบบรวดเร็ว, ลาวจะใช้ท่าทางในการเคลื่อนไหวแบบช้า ๆ ตามจังหวะดนตรี ส่วนเวียดนามจะใช้ท่าทางตามจังหวะดนตรี นอกจากนี้ฟิลิปปินส์จะใช้การเคลื่อนไหวร่างกายด้วยความรวดเร็วและสนุกสนานเน้นการใช้เท้าที่รวดเร็ว จากนั้นจึงได้นำลักษณะของการแสดงในกลุ่มประเทศอาเซียนมาปรุงแต่งท่าทางด้วยเทคนิคของผู้วิจัย ให้แลดูน่าสนใจมากขึ้น

ภาพประกอบ 2 ระบำอาเซียนสัมพันธ์

ที่มา : อูรารมย์ จันทมาลา

อภิปรายผล

ระบำอาเซียนสัมพันธ์: การประยุกต์และการออกแบบศิลปะการแสดงเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรม ของประชาคมอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เพื่อนำไปใช้เผยแพร่ให้เห็นถึงความเป็นพันธมิตรทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ผ่านวัฒนธรรมการแต่งกาย และลักษณะการแสดง

ภาพประกอบ 3 ท่าแสดงอัตลักษณ์ของแต่ละประเทศ

ที่มา : อูรารมย์ จันทมาลา

การประยุกต์และการออกแบบศิลปะการแสดงในการแสดงระบำอาเซียนสัมพันธ์ โดยได้แนวคิดมาจากการรวมวัฒนธรรมอาเซียนของประชาคมอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เพื่อเน้นการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและสังคมวัฒนธรรมที่ต้องรู้เขารู้เรา รู้จักเรียนรู้และเข้าใจประเทศของตนอย่าง

แท้จริง อีกทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งเผยแพร่ให้ประชาคมอาเซียนได้รู้จักประเทศไทยและความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม การแสดงและเอกลักษณ์อันโดดเด่น ให้คงอยู่สืบไป เช่นเดียวกับ สิริธร ศรีชลาคม (2539 : 10) ที่กล่าวว่า แรงบันดาลใจที่ศิลปินต้องการสร้างสรรค์งานใหม่ขึ้นมาด้วยตนเอง หรือสร้างจากนโยบายองค์กร หรือวัฒนธรรมและสอดคล้องกับ SAM – ANG SAM (1994 : 350) กล่าวว่า ความสำคัญทางการเมืองมากกว่าศิลปะ แต่แท้จริงแล้ว ศิลปวัฒนธรรมก็มีส่วนที่สำคัญไปพร้อม ๆ กับการเมือง เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการฟื้นฟูพัฒนาประเทศชาติ การประดิษฐ์ทำรำในการแสดงที่ต้องเป็นตัวแทนของกลุ่มอาเซียนต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมของชาตินั้นๆ เป็นสำคัญ เพื่อให้ไม่ให้เกิดกระทบกับความรู้สึกจึงต้องให้ความสำคัญกับทุกประเทศอย่างเท่าเทียมกัน และป้องกันสัมพันธภาพของกลุ่มอาเซียนให้มีความสามัคคีเพื่อพัฒนาและก้าวเดินไปด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาศิลปะการแสดงของกลุ่มประชาคมอาเซียนที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัวที่เน้นวรรณกรรม เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา
2. ควรมีการศึกษาการเล่นท้องถิ่นของแต่ละประเทศเพื่อนำมาเป็นการแสดงร่วมที่เน้นการเล่นท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นของกลุ่มประชาคมอาเซียน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณรายได้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2558 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- ธีรวัฒน์ ช่างสาน . (2538). *พรานโนรา*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัสวี ศรีราชเลา . (2556). *รูปแบบการอนุรักษ์ การรำบวงสรวงในโบราณสถานอีสานใต้ : วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- สิริธร ศรีชลาคม. (2539). *นาฏยศิลป์ไทยร่วมสมัย : การสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ไทยกับนาฏยศิลป์สกุลอื่น ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2510-2542*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดใจ ทศพร. (2554). *ศิลปะกับชีวิต*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2558). *นาฏยศิลป์ปริทรรศน์*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ห้องภาพสุวรรณ.
- SAM ANG SAM. (1994). *The Changing free of Trading a seport on the folk and Traetional Cambodia* NEW YORK : WORLD MUSIC PRESS.

สัมภาษณ์

- นพรัตน์ หวังในธรรม. ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2558.
- นริชล สวนสำราญ. นักออกแบบการแสดง วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2558.
- ทินกร อัดไพบูลย์. ผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2558.